

Referat despre pictura in era neolitica - prima parte

In domeniul culturii, "revolutia neolitica" este evidenta ca atare si in pictura. Figurile umane sau de animale mai sunt inca pictate pe stinci, in adaposturi sau la intrarea grotelor (ca in sud-estul Spaniei sau in statii din Africa). Intr-o faza ulterioara figurile incep si fie pictate si pe peretii caselor. (Exemplul cel mai cunoscut este cel de la Catal Hiiyik). In schimb pe vasele de ceramica se intalneste mai des, in epoca neolitica, o pictura ornamentala geometrica- de ex. in cazul faimoasei ceramici de Cucuteni.

Cronologic, pictura "revolutionara" a epocii neolitice (si mezolitice) se situeaza in general in mileniile al V-lea si al IV-lea i.e.n. Geografic, aceasta este repartizata in sase mari arii culturale: in Anatolia septentrionala (Catal Hiiyik); in zona sud-estica a Spaniei (in circa 70 de statii preistorice din Levante); in sudul Africii (incepand din mileniul al VI-lea; dar picturile cele mai interesante dateaza din mileniile al IV-lea si al III-lea i.e.n.) in regiunea Saharei (din mileniul al V-lea i.e.n.; dar inceputurile acestei picturi ar urca dupa Breuil pana chiar in mileniul al X-lea i.e.n. !); apoi, mai putin in partea nordica a Norvegiei; in fine, in nordul Siberiei.

Spre deosebire de pictura paleoliticului superior, cea a perioadei neoliticului a fost executata in plina lumina, pe peretii de la intrarea grotelor, sau chiar in simple firide, mai mult pe stinci abia protejate de intemperii. Majoritatea acestor picturi sunt monocrome (rosu, brun sau negru; foarte rar galben sau alb). Se folosesc acum aceiasi coloranti naturali, minerali, din perioada anterioara (carbune, mangan, ocr, hematita, limonita), dar aplicati numai in stare fluida. Tehnica si stilul sunt diferite de cele ale picturii perioadei magdaleniene. Figurile sunt executate fara contururi grafice, nu folosesc plastic relieful natural al rocii si sunt de dimensiuni mici (15 - 20 cm), fapt care ii permite artistului neolitic (sau in Levantul spaniol mezolitic) sa execute ample compozitii figurative. Aproape niciodata omul sau animalul nu apare singur, izolat, ci in grup, sau chiar angrenat in scene anecdotice.

De fapt, chiar aceasta este una din principalele note de originalitate ale acestei arte. Barbatii sunt reprezentati in general goi, iar femeile imbracate cu vesminte aderente si purtand podoabe. Numeroase sunt scenele de vanatoare, scenele de lupta cu arcasi, scenele de dans si de acte magice, sau scenele de viata cotidiana; o mama cu copilul de mina, femei la cules fructe, un barbat catarandu-se in pom, o femeie adunand mierea dintr-un stup, cu albinele roindu-i in jur, s.a.m.d.).

Remarcabila este grija pentru o exacta redare anatomica, precum si a celor mai mici dar expresive detalii ca, de pilda, urmele de sange pe care le lasa pe pamint o capra salbatica ranita (Cueva Remi-gio, Spania). Sau, in aceeasi grota, surprinzator este efectul de perspectiva pe care il obtine pictorul prin dispunerea figurilor de dimensiuni diferite, in functie de distanta care le separa in spatiu pe o linie oblica pornind de sus in jos si andreptandu-se intr-o directie unica. Sau compozitia eleganta si armonioasa, de un simt al proportiilor si un perfect echilibru estetic, infatisand un grup de razboinici in mars.